

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI
BANK RT.**

*NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉSI STANDARDOK SZERINT
KÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT BESZÁMOLÓ*

A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEKRŐL

2004. május

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT. KONSZOLIDÁLT BESZÁMOLÓ

TARTALOMJEGYZÉK

	<u>Oldalszám</u>
Független könyvvizsgálói jelentés	1
Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzési Standardok szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatások:	
2003. és 2002. december 31-i konszolidált mérlegei	2
A 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek konszolidált eredménykimutatásai	3
A 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek konszolidált cash-flow kimutatásai	4
A 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek konszolidált saját tőke változásainak kimutatásai	6
Konszolidált kiegészítő melléklet	7 - 39

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. tulajdonosai és Igazgatósága részére

Elvégeztük az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. és leányvállalatainak (a "Bank") mellékelt 2003. és 2002. december 31-ei, konszolidált mérlegeinek, valamint a 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek konszolidált eredménykimutatásainak, cash-flow kimutatásainak és a saját tőke változása kimutatásainak vizsgálatát. A konszolidált beszámolók elkészítése a Bank ügyvezetésének hatáskörébe tartozik. A mi feladatunk a konszolidált beszámolók hitelesítése könyvvizsgálatunk alapján.

A könyvvizsgálatokat a Nemzetközi Könyvvizsgálati Szabványok alapján hajtottuk végre. Fenti szabványok értelmében a könyvvizsgálatok tervezése és elvégzése révén kellő bizonyosságot kell szereznünk arról, hogy a konszolidált beszámolók nem tartalmaznak-e jelentős mértékű tévedéseket. A könyvvizsgálat magában foglalja a konszolidált beszámoló tényszámait és kijelentéseit alátámasztó bizonylatok mintavételen alapuló vizsgálatát. Emellett tartalmazza az alkalmazott számviteli alapelvek és az ügyvezetés lényegesebb becsléseinek, valamint a konszolidált beszámoló bemutatásának értékelését. Meggyőződésünk, hogy munkáink megfelelő alapot nyújtanak a független könyvvizsgálói jelentés megadásához.

Véleményünk szerint a fent nevezett konszolidált beszámolók a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzési Standardok szerint minden jelentős tekintetben valós és hű képet mutatnak a Bank 2003. és 2002. december 31-i, konszolidált vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint a 2003. és a 2002. december 31-ével zárult évek tevékenységének konszolidált eredményeiről, pénzforgalmairól, és saját tőke változásairól.

Budapest, 2004. április 7.

Deloitte

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEKRE VONATKOZÓ
KONSZOLIDÁLT MÉRLEGEI
(millió forintban)

	2003	2002
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	276.501	355.440
Bankközi kihelyezések, követelések a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	252.335	295.892
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	377.016	220.091
Hitelek a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	1.982.587	1.280.710
Kamatkövetelések	32.432	26.195
Részvények és részesedések	5.878	5.464
Lejáratig tartandó értékpapírok	299.772	352.916
Tárgyi eszközök és immateriális javak, nettó	167.337	93.568
Egyéb eszközök	<u>66.981</u>	<u>86.315</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	<u>3.460.839</u>	<u>2.716.591</u>
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	126.402	79.060
Ügyfelek betétei	2.689.833	2.151.169
Kibocsátott értékpapírok	124.887	84.862
Kamattartozások	16.395	12.627
Egyéb kötelezettségek	175.677	149.345
Alárendelt kölcsöntőke	<u>15.413</u>	<u>15.511</u>
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	<u>3.148.607</u>	<u>2.492.574</u>
Jegyzett tőke	28.000	28.000
Tartalékok	309.220	223.412
Visszavásárolt saját részvény	<u>(25.420)</u>	<u>(27.800)</u>
SAJÁT TŐKE	<u>311.800</u>	<u>223.612</u>
KISEBBSÉGI ÉRDEKELTSÉG	<u>432</u>	<u>405</u>
FORRÁSOK ÖSSZESEN	<u>3.460.839</u>	<u>2.716.591</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
KONSZOLIDÁLT EREDMÉNYKIMUTATÁSAI
(millió forintban)

	2003	2002
Kamatbevételek:		
hitelekből	159.054	129.711
bankközi kihelyezésekből	20.820	26.653
Magyar Nemzeti Banknál és más bankoknál vezetett számlákból	18.499	19.251
kereskedési célú és értékesíthető értékpapírokból	56.874	21.879
lejáratig tartandó értékpapírokból	<u>28.155</u>	<u>32.822</u>
Összesen	<u>283.402</u>	<u>230.316</u>
Kamatráfordítások:		
Magyar Nemzeti Bankkal és más bankokkal szembeni kötelezettségekre	18.096	6.440
ügyfelek betéteire	81.418	85.445
kibocsátott értékpapírokra	7.044	3.193
alárendelt kölcsöntőkére	<u>748</u>	<u>963</u>
Összesen	<u>107.306</u>	<u>96.041</u>
NETTÓ KAMATBEVÉTEL	176.096	134.275
Céltartalékképzés a várható hitelezési és kihelyezési veszteségekre	<u>10.817</u>	<u>8.817</u>
NETTÓ KAMATBEVÉTEL A VÁRHATÓ HITELEZÉSI ÉS KIHELYEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK ELSZÁMOLÁSA UTÁN	165.279	125.458
Nem kamatjellegű bevételek:		
díjak és jutalékok	81.644	63.618
nettó devizaárfolyam-nyereség és -veszteség	5.167	(2.768)
nettó értékpapírárfolyam-veszteség és -nyereség	(7.591)	1.062
ingatlan tranzakciók nyeresége, nettó	1.473	809
osztalékbevételek és társult vállalkozások eredménye	437	600
biztosítási díjbevételek	56.269	49.715
egyéb bevételek	<u>12.249</u>	<u>11.545</u>
Összesen	<u>149.648</u>	<u>124.581</u>
Nem kamatjellegű ráfordítások:		
díjak, jutalékok	19.944	12.965
személyi jellegű ráfordítások	61.303	50.241
értéksökkenés	19.793	17.021
biztosítási ráfordítások	41.825	39.752
egyéb ráfordítások	<u>69.401</u>	<u>56.932</u>
Összesen	<u>212.266</u>	<u>176.911</u>
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	102.661	73.128
Társasági adó	<u>(19.324)</u>	<u>(13.952)</u>
ADÓZOTT EREDMÉNY	83.337	59.176
Kisebbségi részesedés	<u>(1)</u>	<u>55</u>
NETTÓ EREDMÉNY	<u>83.336</u>	<u>59.231</u>
Egy törzsrészesvényre jutó konszolidált nyereség (Ft-ban)		
Alap	<u>320</u>	<u>229</u>
Hígitott	<u>319</u>	<u>228</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
KONSZOLIDÁLT CASH-FLOW KIMUTATÁSAI
(millió forintban)

	2003	2002
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG		
Adózás előtti eredmény	102.661	73.128
<i>Az üzleti tevékenység levezetéséhez szükséges módosítások</i>		
Fizetett társasági adó	(20.276)	(15.381)
Értékcsökkenés	19.793	17.021
Céltartalékképzés várható hitelezési és kihelyezési veszteségekre	10.817	8.817
Céltartalékképzés lejáratig tartandó értékpapírokra	--	26
Céltartalékképzés/(-felhasználás) részvényekre, részesedésekre	34	(1.548)
Céltartalékképzés/(-felhasználás) egyéb eszközökre	1.507	(1.317)
Céltartalékképzés függő és jövőbeni kötelezettségekre nettó	997	2.355
Társult vállalkozások equity módszer szerinti bevonásából származó nettó (bevételek)/ráfordítások	(268)	160
Biztosítástechnikai tartalékok nettó növekedése	15.657	16.316
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok valós érték korrekciójának nem realizált eredménye	6.263	(369)
Derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték korrekciójának nem realizált eredménye	2.860	(5.610)
<i>Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása</i>		
Kamatkövetelések nettó (növekedése)/csökkenése	(3.481)	3.928
Egyéb eszközök befektetésekre adott előlegek, illetve céltartalékok nélküli nettó csökkenése/(növekedése)	12.444	(12.328)
Kamattartozások nettó növekedése/(csökkenése)	1.385	(730)
Egyéb kötelezettségek nettó növekedése	<u>9.436</u>	<u>10.201</u>
Üzleti tevékenységből származó nettó pénzforgalom	<u>159.829</u>	<u>94.669</u>
KIHELYEZÉSI TEVÉKENYSÉG		
Bankközi kihelyezések, követelések nettó csökkenése a várható veszteségekre képzett céltartalékok nélkül	100.523	48.522
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok nettó (növekedése)/csökkenése	(111.346)	32.265
Részvények és részesedések nettó csökkenése/(növekedése)	554	(861)
Leányvállalatok vásárlása, nettó	(67.908)	(3.288)
Lejáratig tartandó értékpapírok nettó csökkenése	70.183	48.740
Egyéb eszközök között szereplő, befektetésekre adott előlegek nettó (növekedése)/csökkenése	(74)	17
Hitelek nettó növekedése	(564.303)	(448.152)
Nettó beruházások	<u>(36.289)</u>	<u>(31.791)</u>
Kihelyezési tevékenységből felhasznált nettó pénzforgalom	<u>(608.660)</u>	<u>(354.548)</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
KONSZOLIDÁLT CASH-FLOW KIMUTATÁSAI
(millió forintban)
[folytatás]

	2003	2002
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉG		
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek nettó növekedése	47.259	6.815
Ügyfelek betéteinek nettó növekedése	277.847	194.716
Saját kibocsátású értékpapírok nettó növekedése	40.025	43.590
Alárendelt kölcsöntőke csökkenése	(98)	(1.782)
Kisebbségi részesedés	15	24
Átértékelési különbözet nyeresége/(vesztesége)	2.467	(360)
Visszavásárolt saját részvények nettó hatása	2.385	(2.545)
A Magyar Nemzeti Banknál lévő kötelező tartalék nettó (növekedése)/csökkenése	(16.627)	15.055
Fizetett osztalék	(8)	(6.912)
Finanszírozási tevékenységből származó nettó pénzforgalom	<u>353.265</u>	<u>248.601</u>
Pénzeszközök nettó csökkenése	<u>(95.566)</u>	<u>(11.278)</u>
Pénzeszközök nyitó egyenlege	<u>260.226</u>	<u>271.504</u>
Pénzeszközök záró egyenlege	<u>164.660</u>	<u>260.226</u>
 Pénzeszközök bemutatása		
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	355.440	381.773
MNB-nél elhelyezett kötelező tartalék	(95.214)	(110.269)
Pénzeszközök nyitó egyenlege	<u>260.226</u>	<u>271.504</u>
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	276.501	355.440
MNB-nél elhelyezett kötelező tartalék	(111.841)	(95.214)
Pénzeszközök záró egyenlege	<u>164.660</u>	<u>260.226</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSÁNAK KIMUTATÁSAI
(millió forintban)

	<u>Jegyzett tőke</u>	<u>Tartalékok</u>	<u>Visszavásárolt saját részvények</u>	<u>Összesen</u>
2002. január 1-jei egyenleg	<u>28.000</u>	<u>165.643</u>	<u>(26.357)</u>	<u>167.286</u>
Nettó eredmény	--	59.231	--	59.231
Visszavásárolt saját részvények				
– értékesítésének vesztesége	--	(1.102)	--	(1.102)
– könyv szerinti értékének változása	--	--	(1.443)	(1.443)
Átváltási különbözet	--	(360)	--	(360)
2002. december 31-i egyenleg	<u>28.000</u>	<u>223.412</u>	<u>(27.800)</u>	<u>223.612</u>
Nettó eredmény	--	83.336	--	83.336
Visszavásárolt saját részvények				
– értékesítésének nyeresége	--	5	--	5
– könyv szerinti értékének változása	--	--	2.380	2.380
Átváltási különbözet	--	2.467	--	2.467
2003. december 31-i egyenleg	<u>28.000</u>	<u>309.220</u>	<u>(25.420)</u>	<u>311.800</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT. A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

1. SZ. JEGYZET: ÁLTALÁNOS RÉSZ ÉS A BESZÁMOLÓ ALAPJA

1.1. Általános

Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. (a "Bank") 1990. december 31-én jött létre a jogelőd állami vállalat részvénytársasággá alakulásával.

Az OTP Bank Rt. székhelye: 1051 Budapest, Nádor utca 16.

1994. december 31-én a Bank részvényeinek 79%-a közvetlenül vagy közvetve a Magyar Kormány kezében, a fennmaradó 21%-a hazai befektetők, illetve a Bank saját tulajdonában volt (ez utóbbi kevesebb, mint 3%). 1995. tavaszán az állam 20%-os részesedést adott át a társadalombiztosítási alapoknak. Az 1995. nyári nyilvános részvénykibocsátás útján megvalósult sikeres privatizáció után a Bank részvényeit bevezették a budapesti, illetve a luxemburgi értéktőzsdékre, valamint kereskednek velük a londoni SEAQ-n és a PORTAL (USA) rendszeren.

Az 1997. szeptember 3-ai rendkívüli közgyűlésen a Bank 1 db ezer forint névértékű szavazatszöbbségi részvényt ("aranyrészvény") bocsátott ki, amelyet a Magyar Állam nevében az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. jegyzett le. Az aranyrészvény lehetőséget biztosít az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. részére, hogy a Bank Alapszabályában meghatározott esetekben a részvényesek döntését ellenőrizze, illetve jogot ad egy fő igazgatósági tag és egy fő felügyelő bizottsági tag delegálására.

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. 1997. és 1999. őszén értékesítette a tulajdonában lévő OTP törzsrészvényeit.

2002. I. negyedévében a Bank törzsrészvényeinek címlete 1.000 Ft-ról 100 Ft-ra változott.

2003. december 31-én a Bank részvényeinek megközelítőleg 92,4%-a külföldi, illetve belföldi magán és intézményi befektetők tulajdonában voltak. A részvények 2,9%-át a munkavállalók birtokolták és 4,7% az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. tulajdonában volt.

A Csoport 761 fiókja áll ügyfelei rendelkezésére, ebből 432 Magyarországon, 271 Bulgáriában és 58 Szlovákiában.

A Bank és leányvállalatai (a „Csoport”) foglalkoztatottainak létszáma 16.992 fő volt 2003. december 31-én. 2003-ban a Csoport átlagos statisztikai állományi létszáma 17.311 fő volt.

1.2. Számvitel

A Csoport számviteli kimutatásait a Magyarországon érvényben lévő társasági, banki és pénzügyi jogszabályoknak megfelelően vezeti, és hivatalos kimutatásait is ezen az alapon készíti.

Alkalmazott pénzneme a magyar forint (HUF).

A jogszabályokban előírt néhány számviteli elv eltér a nemzetközi pénzügyi piacokon általánosan elfogadott elvektől. Bizonyos módosítások történtek a Csoport magyar jogszabályok szerint készült konszolidált beszámolójához képest.

Ennek oka, hogy a Csoport konszolidált pénzügyi helyzete és a működése konszolidált eredménye a Nemzetközi Számviteli Standard Bizottság (IASB) által jóváhagyott standardok és értelmezések szerint lett bemutatva, amelyek Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzési Standardok (IFRS) néven ismertek. Ezen standardokat és értelmezéseket korábban Nemzetközi Számviteli Standardoknak (IAS) nevezték.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A konszolidált beszámoló összeállításánál alkalmazott fő számviteli elvek az alábbiakban lettek összefoglalva:

2.1. Alkalmazott alapelvek

A konszolidált beszámoló a bekerülési költség elvén készült, kivéve egyes pénzügyi instrumentumokat, amelyek valós értéken szerepelnek a beszámolóban. A konszolidált eredménykimutatás tételei az időbeli elhatárolás elve alapján lettek elszámolva.

2.2. Devizanemek közötti átszámítás

A Csoport a Mérlegben a devizában fennálló követeléseket és kötelezettségeket a beszámolók fordulónapján érvényes Magyar Nemzeti Bank (MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon értékeli. A devizában jelentkező bevételek és ráfordítások az ügylet napján fennálló árfolyamon kerülnek értékelésre. Az esetleges árfolyamnyereség vagy árfolyamvesztés a konszolidált eredménykimutatásban van elszámolva. A devizában beszámolót készítő leányvállalatok beszámolóinak átszámításából származó különbözet a konszolidált mérlegben a tartalékok (saját tőke) részeként szerepel.

2.3. Konszolidálási elvek

A konszolidált beszámolóban bevonásra kerültek azon vállalkozások, ahol a Banknak meghatározó érdekeltsége van. A teljes körűen bevont fő leányvállalatokat a vonatkozó tulajdoni hányaddal, illetve a tevékenységi körrel a 26. sz. jegyzet ismerteti. Mindazonáltal egyes leányvállalatok, ahol a Banknak meghatározó részesedése van, nem kerültek az IFRS szerint konszolidálásra, mivel ezen részesedéseket a Bank nem kívánja hosszú távon megtartani vagy teljes körű konszolidálásuknak nincs jelentős hatása a konszolidált beszámoló egészét tekintve (lásd 2.9. sz. jegyzetet).

2.4. Befektetések vásárlásának elszámolása

Megvásárláskor a leányvállalatok elszámolása a reális érték módszerével történik. A leányvállalatok megvásárlásakor keletkező goodwill vagy negatív goodwill a mérlegbe bekerül, és az alábbi módon történik az elszámolása.

A goodwill, ami a vételárnak a befektetőre jutó reális nettó eszközértéket meghaladó része, az immateriális javak között szerepel és a konszolidált eredménykimutatásban az értékcsökkenések között lineáris módon kerül elszámolásra öt év alatt. A konszolidált mérlegben szereplő goodwill a kapcsolódó befektetésenként egyedileg évente értékelésre kerül. Amennyiben jövőbeni eredményekből a goodwill megtérülése nem várható, a teljes összeg leírásra kerül.

A részesedést megszerző tulajdoni hányadára jutó többletet, ahol az azonosítható eszközök és kötelezettségek valós értéke meghaladja a részesedés megszerzésének költségét, negatív goodwill-ként kezeli a Bank az ügylet létrejöttének időpontjában és az immateriális javak között szerepelteti.

A negatív goodwill elszámolásakor, a negatív goodwill azon mértékéig, ami a várható jövőbeni veszteséghez vagy ráfordításhoz kötődik, és amelyet a Bank az akvizíciós tervében azonosított és az megbízható módon számszerűsíthető, de nem jelent beazonosítható kötelezettséget az ügylet időpontjában, a jövőbeni veszteség vagy ráfordítás megjelenésekor kerül elszámolásra az egyéb bevételek között, a konszolidált eredménykimutatásban.

A negatív goodwill elszámolásakor, a negatív goodwill azon mértékéig, amely nem kötődik az ügylet időpontjában megbízható módon számszerűsíthető várható jövőbeni veszteséghez vagy ráfordításhoz, az egyéb bevételek között kerül elszámolásra az azonosítható, értékcsökkenés alá vont eszközök hátralévő hasznos élettartamainak súlyozott átlagával kifejezett időtartam alatt.

A megvásárolt leányvállalatok akvizíció után keletkezett bevételei és ráfordításai lettek figyelembe véve a konszolidált eredménykimutatásban.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA (folytatás)

2.5. Lejáratig tartandó értékpapírok

Az értékpapír befektetések a teljesítés napján kerülnek könyvelésre bekerülési értéken. A konszolidált beszámolók készítésekor az értékpapír befektetések, amelyeknél a Csoport kifejezte a hajlandóságát és képességét, hogy lejáratig kívánja tartani (Lejáratig tartandó értékpapírok), amortizált könyv szerinti értéken kerülnek értékelésre, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel. A lejáratig tartandó értékpapírok beszerzésekor kialakult prémium, illetve diszkont éves amortizációja hozzáadódik az ilyen befektetések kamatbevételeihez. Így az egyes időszakokban elszámolt eredmény állandó hozamot jelent az ilyen befektetéseken.

A lejáratig tartandó befektetések olyan értékpapírokat tartalmaznak, amelyeket a Csoport hajlandó és képes lejáratig tartani. Ilyen típusú értékpapírok jellemzően a Magyar Állam által kibocsátott értékpapírok.

2.6. Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok

Az értékpapír befektetések a teljesítés napján kerülnek könyvelésre bekerülési értéken. A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok valós értéken szerepelnek a mérlegben, és az így elszámolt nem realizált nyereség és veszteség megjelenik a konszolidált eredménykimutatásban. A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok diszkont és kamatozó kincstárjegyeket, magyar államkötvényeket, Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott és egyéb értékpapírokat tartalmaznak. Az egyéb értékpapírok befektetési jegyeket, társaságok részvényeit, vállalati kötvényeket, hitelintézetek által kibocsátott jelzálogleveleket és külföldi állam által kibocsátott kötvényeket tartalmaznak.

Az értékesíthető értékpapírok valós értékre történő átértékelése az értékpapírpiacokon jegyzett ár vagy diszkontált cash-flow modell segítségével történik. Azokban az esetekben, ahol a jegyzett piaci ár nem elérhető, az értékpapírok valós értéke a jövőbeli pénzáramlások jelenértékeként kerül meghatározásra. A nem jegyzett értékpapírok valós értékének meghatározása a megfelelő egy részvényre jutó nyereség vagy az egy részvényre jutó pénzáramlás mutatók segítségével történik. Azoknál a kereskedési célú és értékesíthető értékpapíroknál, ahol nincs jegyzett piaci ár és amelyek valós értéke a fenti modellekből sem állapítható meg megbízhatóan, a szükséges céltartalékkal csökkentett bekerülési értéken szerepelnek.

2.7. Hitelek, bankközi kihelyezések, követelések és esetleges hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok

A hitelek és a bankközi kihelyezések, követelések a várható hitelezési illetve kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékkal csökkentett, még visszafizetetlen tőkeállományon szerepelnek. A kamatok a kintlévő tőke alapján időarányosan kerültek elszámolásra. Amennyiben egy hitelfelvevő nem tesz eleget esedékes fizetési kötelezettségének, illetve a menedzsment megítélése szerint a jelek arra utalnak, hogy a hitelfelvevő a majdan esedékes fizetési kötelezettségeit esetleg nem tudja teljesíteni, akkor a még rendezetlen kamatkövetelés függő követelésként kerül elszámolásra. A hitelek folyósításával kapcsolatos díjak és költségek a hitelek folyósításakor kerülnek elszámolásra a konszolidált eredménykimutatásban.

A céltartalék összege a követelés könyv szerinti értéke és a várható jövőbeni pénzáramlásoknak a követelés eredeti effektív kamatlábjával diszkontált jelenértéke (megtérülő érték) közötti különbség, amely tartalmazza a garanciákból és fedezetekből várható megtérülést.

A várható hitelezési, illetve kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok szintje annak megfelelően került megállapításra, hogy fedezetet nyújtson az esetleges veszteségekre. A menedzsment a tartalékolás kellő szintjét az egyes hitelek és kihelyezések, veszteséggel kapcsolatos korábbi tapasztalatok, az adott gazdasági feltételek, a különböző hitelkategóriák kockázati tényezői, és egyéb lényeges tényezők mérlegelése alapján határozza meg.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA (folytatás)

2.8. Visszavásárlási megállapodások

Amennyiben részvények és kötvények értékesítése előre meghatározott áron való visszavásárlási kötelezettség mellett történik, azok továbbra is megjelennek a mérlegben, és ellenértékük Egyéb kötelezettséggként kerül elszámolásra. Fordított esetben az újraértékesítési kötelezettség mellett vásárolt részvények és kötvények nem kerülnek elszámolásra a mérlegben, és az értük kifizetett ellenérték Egyéb eszköz tételként jelenik meg. A kamat egyenletesen kerül elszámolásra a visszavásárlási megállapodás időtartama alatt.

2.9. Részvények és részesedések

Azon vállalkozások, ahol a Banknak befolyásoló érdekeltsége van, equity módszerrel kerültek bevonásra. Mindazonáltal egyes társult vállalkozások, ahol a Banknak befolyásoló részesedése van, nem kerültek az equity módszer szerint elszámolásra, mivel ezen részesedéseket a Bank nem kívánja hosszú távon megtartani, vagy az equity módszer alkalmazásának nincs jelentős hatása a konszolidált beszámoló egészét tekintve. 2001. január 1-től a részesedések, amelyeket a Bank nem kíván hosszú távon megtartani, átsorolásra kerültek az értékesíthető értékpapírok mérlegsorra.

A konszolidálásba be nem vont leányvállalatok és azon társult vállalkozások, melyek nem az equity módszerrel kerültek bevonásra, valamint azon egyéb társaságok, ahol a Banknak nincsen meghatározó vagy befolyásoló részesedése, az eredeti bekerülési költségnek a tartós értékvesztésre képzett szükséges céltartalékkal csökkentett értékén szerepelnek.

A részvények és részesedések értékesítésénél jelentkező árfolyamnyereség, illetve árfolyamvesztés az egyes részvények és részesedések egyedi könyv szerinti értéke alapján kerül meghatározásra.

2.10. Tárgyi eszközök és immateriális javak

A tárgyi eszközök és az immateriális javak beszerzési értékén szerepelnek az értékcsökkenési leírás levonása után. Az értékcsökkenést az adott eszköz becsült hasznos élettartama alatt lineáris módon számítják az alábbiak szerint:

Épületek	1-6%
Gépek, berendezések	3,4-50%
Járművek	10-33%
Lízingelt eszközök	16,7-33,3%
Goodwill és negatív goodwill	4-20%
Szoftver	14,2-50%
Vagyoni értékű jogok	14,2-33%

A tárgyi eszközökre és immateriális javakra az üzembe helyezés napjától kezdődően számol el értékcsökkenést a Csoport.

A tárgyi eszközök és immateriális javak könyv szerinti értékét évente felülvizsgálják és szükség esetén értékvesztést számolnak el, ha a könyv szerinti érték tartósan magasabb a piaci értéknél. Amennyiben indok merül fel, meghatározzák az eszköz piaci értékét, és ha szükséges, a terven felüli értékcsökkenést a piaci értékig elszámolják. Ha nincs lehetőség az egyes eszköz piaci értékének meghatározására, a Csoport annak az eszközcsoportnak a piaci értékét határozza meg, ahová az adott eszköz tartozik.

Ha az épületek, berendezések és egyéb tárgyi eszközök könyv szerinti értéke nagyobb, mint a várhatóan megtérülő összeg, a különbözet haladéktalanul leírásra kerül a várhatóan megtérülő értékig.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA (folytatás)

2.11. Lízing

A lízingszerződések pénzügyi lízingként kerülnek bemutatásra, amennyiben a lízing során lényegében az összes kockázat és a tulajdonjog a lízingbevevőhöz kerül át. Minden egyéb lízingszerződés operatív lízingként kerül bemutatásra.

A Csoport, mint lízingbe adó

A pénzügyi lízing keretében keletkezett, a lízingbevevőtől járó összegek, a Csoportnak a lízingbe történt nettó befektetésének az értékében, követelésként kerülnek bemutatásra. A pénzügyi lízingből származó eredmény a lízing futamideje alatt kerül elszámolásra, és ennek megfelelően mutatja az állandó megtérülést a Csoport nettó aktuális lízing befektetésén.

Az operatív lízing keretében kapott lízingdíjak az eredmény javára lineáris módon, a lízing teljes futamideje alatt kerülnek elszámolásra.

A Csoport, mint lízingbe vevő

A pénzügyi lízing keretében beszerzett eszközöket (amelyek hasonló jogokkal és kötelezettségekkel járnak, mintha az eszközök saját tulajdonúak lennének) a Csoport a tényleges bekerülési értéken aktiválja, és a hasznos élettartam ideje alatt amortizálja. A lízingdíj tökerését a lízingkötelezettség csökkenéseként, míg a kamatrészt az eredmény terhére számolja el a Csoport, így a fennálló kötelezettség állandó arányban csökken a lízing időtartama alatt.

Az operatív lízing keretében fizetett lízingdíjakat az eredmény terhére lineáris módon, a lízing teljes futamideje alatt számolja el a Csoport. Amennyiben az operatív lízing felmondásra kerül a futamidő lejárt előtt, a lízingbe adónak bármilyen, felmondási díj módjára fizetett összeg a felmondás évében ráfordításként kerül elszámolásra.

2.12. Értékesítésre tartott ingatlanok

Az értékesítésre tartott ingatlanok elszámolása a tartós értékvesztésre képzett céltartalékkal csökkentett bekerülési költségen történik, és a konszolidált mérlegben az egyéb eszközök között kerülnek bemutatásra. Az értékesítésre tartott ingatlanok magukba foglalják a rendes üzletmenet keretében épített, vagy fejlesztett ingatlanokat, és a követelések fejében megszerzett ingatlanokat, amelyek megszerzésekor a kizárólagos közeljövőbeli értékesítés várható volt.

2.13. Biztosítástechnikai tartalékok

Biztosítástechnikai tartalékot képez a Csoport az életbiztosításokra és a nem életbiztosításokra. A biztosítástechnikai tartalékok szintje a konszolidált beszámolási időszak végi becsült jövőbeni kötelezettségek szintjét tükrözi. A biztosítástechnikai tartalékok az egyéb kötelezettségek között szerepelnek. A nem-életbiztosítás még nem teljesített kárkifizetéseire és kárrendezési költségeire képzett függőkár tartalékok az egyes módozatokban várható kifizetések alapján kerülnek meghatározásra. A tartalék kiterjed az ismert károokra, a bekövetkezett, de még nem jelentett károokra és a kárrendezés költségeire. A tartalékképzés azz állami felügyelet által jóváhagyott halandósági tábla alapján veszi figyelembe azon országok lakosságának halandósági jellemzőit, ahol a Csoport biztosítási tevékenységet folytat.

2.14. Visszavásárolt saját részvény

A visszavásárolt saját részvényeket a Bank és leányvállalatai a tőzsdén, illetve a tőzsdén kívüli piacon vásárolja és a konszolidált éves beszámolóban saját tőkét csökkentő tételként, beszerzési értéken mutatja be.

A visszavásárolt saját részvények értékesítésének eredménye közvetlenül a konszolidált tartalékokkal (saját tőke) szemben kerül elszámolásra.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA (folytatás)

2.15. Társasági adó

Az évente fizetendő társasági adó mértéke az adott ország törvénye alapján meghatározott adókötelezettségen alapul, amely korrigálva van a halasztott adózással.

A pénzügyi jelentésekben és az adóbevallásban jelentkező eredmény közötti átmeneti időbeli eltérések miatt halasztott adó elszámolására olyan adókulcsokkal került sor, amelyek a halasztott adó eszköz realizálásakor, illetve a halasztott adó kötelezettségek teljesítésekor várhatóan érvényben lesznek.

2.16. Fügő és jövőbeni kötelezettségek

A Csoport a rendes üzletmenet során mérlegen kívüli tranzakciókkal is foglalkozik, melyek között szerepelnek adott bankgaranciák, akkreditívek, hitelnyújtási kötelezettségek és tranzakciók pénzügyi instrumentumokkal. A fenti tételekre vonatkozó céltartalékok szintje úgy van megállapítva, hogy fedezetet nyújtson az esetleges jövőbeni veszteségekre. A menedzsment a tartalékolás kellő szintjét az egyes tételek, a veszteséggel kapcsolatos jelenlegi tapasztalatok, az adott gazdasági feltételek, a különböző tranzakciók kockázati tényezői, és egyéb lényeges tényezők mérlegelése alapján határozza meg.

A Csoport akkor képez céltartalékot, amikor egy múltbéli eseményből kifolyólag jelenbeli kötelezettsége keletkezik; valószínűsíthető, hogy gazdasági hasznot termelő forrásokból származó kifizetésekre lesz szükség a kötelezettség teljesítéséhez; és a kötelezettség mértéke megbízhatóan valószínűsíthető.

2.17. Mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok

A Csoport rendszeres üzletmenete során derivatív pénzügyi instrumentumokkal is foglalkozik, amelyeknél alacsony kezdeti befektetés szükséges a teljes szerződésbeli értékhez képest. A derivatív pénzügyi instrumentumok magukban foglalják a határidős kamatláb megállapodásokat, a kamatláb-swap ügyleteket, a határidős deviza és deviza-swap ügyleteket is. Ezen pénzügyi instrumentumokat a Csoport arra használja, hogy fedezze a pénzügyi piacokon végrehajtott tranzakcióinak kamatláb- és devizakockázatát.

A derivatív pénzügyi instrumentumok alapvetően bekerülési értéken kerülnek a könyvekbe, majd a későbbiekben a valós értéken kerülnek bemutatásra. A valós érték meghatározása a jegyzett piaci ár, diszkontált cash-flow és más pénzügyi modell alapján kerül meghatározásra. A nem fedezeti ügyleteknek minősített derivatív pénzügyi instrumentumok valós értékében beálló változás a konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra, az értékelés elvégzésekor. Az összes derivatíva valós értékének és bekerülési értékének különbsége jellegének megfelelően eszközként vagy kötelezettséggként kerül kimutatásra.

A fedezeti ügyletnek minősített derivatívák valós értékének változása, amely a fedezeti ügylet definíciója szerint hatékony ügyletnek tekinthető, nyereséggként vagy veszteséggként kerül elszámolásra az eredmény javára vagy terhére az alapügyleten elszámolt valós érték korrekcióval egyetemben. A fedezeti ügylet nem hatékony része közvetlenül a konszolidált eredménykimutatásban kerül bemutatásra.

A cash-flow fedezeti ügyletnek minősített derivatívák valós értékének változása, amely a fedezeti ügylet definíciója szerint hatékony ügyletnek tekinthető, a konszolidált saját tőkében a tartalékok között kerül bemutatásra. Az ily módon meghatározott tartalék a konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra nyereséggként vagy veszteséggként abban az időszakban, melyben az alapügyleten elszámolt nyereség vagy veszteség realizálódik. A fedezeti ügylet nem hatékony része közvetlenül a konszolidált eredménykimutatásban kerül bemutatásra.

Bizonyos derivatív ügyletek, amelyek a Csoport kockázat-menedzseléséből származó pozíciók hatékony fedezését jelentik, nem minősülnek az IAS 39. standard szerinti fedezeti ügyletnek, és ezért kereskedési célú derivatíváknak minősülnek, amelyek valós értéken kerülnek bemutatásra, és a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül a konszolidált eredménykimutatásban jelenik meg.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA (folytatás)

2.18. Konszolidált cash-flow kimutatás

A konszolidált cash-flow kimutatás szempontjából a készpénz és a készpénz egyenértékűek a készpénzt, a nostro számlák egyenlegét, illetve a Magyar Nemzeti Banknál lévő számlákat jelentik, nem beleértve a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett kötelező tartalékok összegét. A fedezeti ügyletekhez tartozó cash-flow ugyanazon soron kerül bemutatásra, mint az alapügyletkezhez tartozó pénzáramlás.

2.19. Szegmens adatok

A banktevékenységtől eltérő tevékenységet folytató leányvállalatok szűkített beszámolóit nem szerepelnek, mivel nagyságrendjük lényegesen kisebb a konszolidált éves beszámolóénál. Ilyen jelentősebb nem banki tevékenységnek a biztosítási tevékenység minősül.

2003. és 2002. években a Csoport bevételeinek és ráfordításainak 90%-a Magyarországon keletkezett.

2.20. Összehasonlítható adatok

Néhány adat átsorolásra került a 2002-es konszolidált beszámolóban, annak érdekében, hogy a 2003. évi bemutatási formának megfeleljen.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

3. SZ. JEGYZET: PÉNZTÁRAK, BETÉTSZÁMLÁK, ELSZÁMOLÁSOK A MAGYAR NEMZETI BANKKAL (millió forintban)

	2003	2002
Pénztárak:		
forint	55.073	42.114
valuta	<u>21.730</u>	<u>3.570</u>
	<u>76.803</u>	<u>45.684</u>
Betét számlák és elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal:		
Éven belüli:		
forint	195.402	306.003
deviza	<u>4.296</u>	<u>3.319</u>
	<u>199.698</u>	<u>309.322</u>
Éven túli:		
deviza	---	434
Összesen	<u>276.501</u>	<u>355.440</u>

A kötelező jegybanki tartalékokra vonatkozó előírások szerint a kötelező tartalék szintje a Csoportnál 2003. december 31-én 111.841 millió forint, 2002. december 31-én 95.214 millió forint volt.

4. SZ. JEGYZET: BANKKÖZI KIHELYEZÉSEK, KÖVETELÉSEK, KIHELYEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN (millió forintban)

	2003	2002
Éven belüli:		
forint	99.079	148.158
deviza	<u>143.127</u>	<u>134.175</u>
	<u>242.206</u>	<u>282.333</u>
Éven túli:		
forint	3.000	8.000
deviza	<u>7.311</u>	<u>5.722</u>
	<u>10.311</u>	<u>13.722</u>
	252.517	296.055
Céltartalék várható kihelyezési veszteségekre	<u>(182)</u>	<u>(163)</u>
Összesen	<u>252.335</u>	<u>295.892</u>

A Szlovák Nemzeti Bankkal szembeni követelés az OTP Banka Slovensko, a. s.-nél 2003. december 31-én 21.940 millió forint, 2002. december 31-én 13.847 millió forint volt.

A Bolgár Nemzeti Bankkal szembeni követelés a DSK Bank EAD-nál 2003. december 31-én 15.226 millió forint volt.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

4. SZ. JEGYZET: BANKKÖZI KIHELYEZÉSEK, KÖVETELÉSEK, KIHELYEZÉSI
VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN
(millió forintban) [folytatás]

A devizában történt bankközi kihelyezések, követelések 2003. december 31-i állománya 0,3% és 5,1%, a 2002. december 31-i állománya 0,1% és 9,2% között kamatozott.

A forintban történt bankközi kihelyezések, követelések 2003. december 31-i állománya 9,6% és 13,7%, a 2002. december 31-i állománya 7,5% és 11,2% között kamatozott.

A bankközi kihelyezésekből, követelésekből várható kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok változása az alábbi:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	163	170
Céltartalék képzés/(felszabadítás) várható kihelyezési veszteségekre	<u>19</u>	<u>(7)</u>
Időszak végi egyenleg	<u>182</u>	<u>163</u>

5. SZ. JEGYZET: KERESKEDÉSI CÉLÚ ÉS ÉRTÉKESÍTHETŐ ÉRTÉKPAPÍROK (millió forintban)

	2003	2002
Kereskedési célú értékpapírok		
Diszkont kincstárjegyek	60.178	46.335
Magyar kamatozó kincstárjegyek	473	1.945
Államkötvények	105.804	60.837
Jelzáloglevelek	1.476	--
Egyéb értékpapírok	<u>5.539</u>	<u>7.615</u>
	<u>173.470</u>	<u>116.732</u>
Értékesíthető értékpapírok		
Államkötvények	142.952	74.747
Diszkont kincstárjegyek	21.993	--
Egyéb kötvények	31.959	23.660
Jelzáloglevelek	1.443	331
Egyéb értékpapírok	<u>5.199</u>	<u>4.621</u>
	<u>203.546</u>	<u>103.359</u>
Összesen	<u>377.016</u>	<u>220.091</u>

A portfólió mintegy 76%-a és 85%-a forintban volt 2003. december 31-én és 2002. december 31-én.

Az államkötvények mintegy 26%-a és 12%-a devizában volt 2003. december 31-én és 2002. december 31-én. A 2003. december 31-i devizás államkötvény-portfólió mintegy 9,3%-a USD-ben, 2,3%-a JPY-ben, 0,4%-a GBP-ben, 31,6%-a EUR-ban, 27,1%-a SKK-ban, 29,3%-a pedig BGN-ben volt. A 2002. december 31-i devizás államkötvény-portfólió mintegy 15,4%-a USD-ben, 11%-a JPY-ben, 2,3%-a GBP-ben, 0,2%-a EUR-ban, 71,1%-a pedig SKK-ban volt.

A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok 2003. december 31-i állománya 1,2% és 13,1%, 2002. december 31-i állománya 2,3% és 13% között kamatozott.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**5. SZ. JEGYZET: KERESKEDÉSI CÉLÚ ÉS ÉRTÉKESÍTHETŐ ÉRTÉKPAPÍROK (millió forintban)
[folytatás]**

A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok kamatkondíciói és lejáratja az alábbiak szerint összegezhetők:

	2003	2002
Öt éven belül:		
változó kamatozású	64.609	50.669
fix kamatozású	<u>223.443</u>	<u>103.242</u>
	<u>288.052</u>	<u>153.911</u>
Öt éven túl:		
változó kamatozású	8.184	17.950
fix kamatozású	<u>60.033</u>	<u>26.215</u>
	<u>68.217</u>	<u>44.165</u>
Nem kamatozó értékpapírok	<u>20.747</u>	<u>22.015</u>
Összesen	<u>377.016</u>	<u>220.091</u>

**6. SZ. JEGYZET: HITELEK A HITELEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK
LEVONÁSA UTÁN (millió forintban)**

	2003	2002
Éven belül esedékes hitelek és váltók	519.671	401.895
Éven túl esedékes hitelek és váltók	<u>1.527.072</u>	<u>935.050</u>
	2.046.743	1.336.945
Céltartalékok	<u>(64.156)</u>	<u>(56.235)</u>
Összesen	<u>1.982.587</u>	<u>1.280.710</u>

A devizahitelek a teljes nettó hitelállomány 24,6%-át, illetve 18%-át képviselték 2003. december 31-én és 2002. december 31-én.

Az éven belüli forintbitelek 2003. december 31-i állománya 6% és 32% között, a 2002. december 31-i állománya 9,5% és 33% között kamatozott.

Az éven túli forintbitelek 2003. december 31-i állománya 4% és 22,8% között, a 2002. december 31-i állománya 4% és 20% között kamatozott.

A nettó hitelállomány megközelítőleg 3%-a, illetve 6,3%-a olyan hitel, amelyre nem volt kamatfelhatárolás 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én.

A hitelállomány megbontása a főbb hiteltípusokra az alábbi:

	2003		2002	
Vállalkozói hitelek	764.864	37%	629.309	47%
Önkormányzati hitelek	92.774	5%	128.255	10%
Lakáshitelek	826.808	40%	411.838	31%
Fogyasztási hitelek	<u>362.297</u>	<u>18%</u>	<u>167.543</u>	<u>12%</u>
Összesen	<u>2.046.743</u>	<u>100%</u>	<u>1.336.945</u>	<u>100%</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

6. SZ. JEGYZET: HITELEK A HITELEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN (millió forintban) [folytatás]

A céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	56.235	50.371
Céltartalék képzése	9.648	8.824
Felhasználás	(1.670)	(2.960)
Átváltási különbözet	<u>(57)</u>	<u>--</u>
Időszak végi egyenleg	<u>64.156</u>	<u>56.235</u>

7. SZ. JEGYZET: RÉSZVÉNYEK ÉS RÉSZESEDESEK (millió forintban)

	2003	2002
Befektetések és egyéb részesedések:		
Nem konszolidált leányvállalatok	3.673	1.450
Társult vállalkozások	2.065	4.357
Egyéb	<u>1.692</u>	<u>1.194</u>
	7.430	7.001
Céltartalék	<u>(1.552)</u>	<u>(1.537)</u>
Összesen	<u>5.878</u>	<u>5.464</u>
A nem konszolidált leányvállalatok mérlegfőösszege	<u>13.626</u>	<u>4.738</u>

A céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	1.537	3.085
Céltartalék képzése és felszabadítása	34	(1.548)
Átváltási különbözet	<u>(19)</u>	<u>--</u>
Időszak végi egyenleg	<u>1.552</u>	<u>1.537</u>

8. SZ. JEGYZET: LEJÁRATIG TARTANDÓ ÉRTÉKPAPÍROK (millió forintban)

	2003	2002
Államkötvények	293.388	347.880
Magyar diszkont kincstárjegyek	987	3.689
Egyéb értékpapírok	<u>5.427</u>	<u>1.373</u>
	299.802	352.942
Céltartalék	<u>(30)</u>	<u>(26)</u>
Összesen	<u>299.772</u>	<u>352.916</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

8. SZ. JEGYZET: LEJÁRATIG TARTANDÓ ÉRTÉKPAPÍROK (millió forintban) [folytatás]

A lejáratig tartandó értékpapírok kamatkondíciói és lejáratja az alábbiak szerint összegezhetők:

	2003	2002
Öt éven belül:		
változó kamatozású	93.081	128.540
fix kamatozású	<u>125.151</u>	<u>145.809</u>
	<u>218.232</u>	<u>274.349</u>
Öt éven túl:		
változó kamatozású	46.222	48.736
fix kamatozású	<u>35.348</u>	<u>29.857</u>
	<u>81.570</u>	<u>78.593</u>
Összesen	<u>299.802</u>	<u>352.942</u>

A portfólió mintegy 93,5%-a és 98,5%-a forintban volt 2003. december 31-én és 2002. december 31-én.

A változó kamatozású papírok kamata, amelyet általában fél évre állapítanak meg, a legtöbb esetben a 90 napos magyar diszkont kincstárjegy kamatán alapul.

A fix kamatozású papírok kamatlába 2003. december 31-én 6,3% és 10,5%, 2002. december 31-én 6,3% és 13% között volt. A kamatfizetés mind a változó, mind a fix kamatozású értékpapíroknál általában félévente történik.

A lejáratig tartandó értékpapírok valós értéke 2003. december 31-én 302.738 millió forint, 2002. december 31-én 358.468 millió forint volt.

A céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	26	--
Céltartalék képzés	--	26
Átváltási különbözet	<u>4</u>	<u>--</u>
Időszak végi egyenleg	<u>30</u>	<u>26</u>

9. SZ. JEGYZET: TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK, NETTÓ (millió forintban)

2003. december 31-ével végződött év:

Bruttó érték	Immateriális javak	Ingatlanok	Gépek, berendezések	Beruházások	Összesen
Január 1-jei egyenleg	30.755	59.357	79.403	7.326	176.841
Évközi növekedés	56.719	29.418	18.704	23.974	128.815
Átváltási különbözet	118	1.513	927	23	2.581
Évközi csökkenés	<u>(19.204)</u>	<u>(291)</u>	<u>(8.339)</u>	<u>(24.821)</u>	<u>(52.655)</u>
December 31-i egyenleg	<u>68.388</u>	<u>89.997</u>	<u>90.695</u>	<u>6.502</u>	<u>255.582</u>

Értékcsökkenés

Január 1-jei egyenleg	20.191	11.451	51.631	--	83.273
Évközi növekedés	7.405	1.634	10.754	--	19.793
Átváltási különbözet	104	579	826	--	1.509
Évközi csökkenés	<u>(9.176)</u>	<u>(272)</u>	<u>(6.882)</u>	<u>--</u>	<u>(16.330)</u>
December 31-i egyenleg	<u>18.524</u>	<u>13.392</u>	<u>56.329</u>	<u>--</u>	<u>88.245</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**9. SZ. JEGYZET: TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK, NETTÓ (millió forintban)
[folytatás]**

<u>Nettó érték</u>	Immateriális javak	Ingatlanok	Gépek, berendezések	Beruházások	Összesen
Január 1-jei egyenleg	<u>10.566</u>	<u>47.906</u>	<u>27.772</u>	<u>7.326</u>	<u>93.568</u>
December 31-i egyenleg	<u>49.864</u>	<u>76.605</u>	<u>34.366</u>	<u>6.502</u>	<u>167.337</u>

Goodwill és negatív goodwill változásának levezetése 2003. december 31-ével végződött évben:

<u>Bruttó érték</u>	Goodwill	Negatív goodwill
Január 1-jei egyenleg	1.062	(4.216)
Évközi növekedés	<u>38.226</u>	--
December 31-i egyenleg	<u>39.288</u>	<u>(4.216)</u>
<u>Értékcsökkenés</u>		
Január 1-jei egyenleg	1.009	892
Évközi növekedés	<u>1.955</u>	<u>148</u>
December 31-i egyenleg	<u>2.964</u>	<u>1.040</u>
<u>Nettó érték</u>		
Január 1-jei egyenleg	<u>53</u>	<u>(3.324)</u>
December 31-i egyenleg	<u>36.324</u>	<u>(3.176)</u>

10. SZ. JEGYZET: EGYÉB ESZKÖZÖK (millió forintban)

	2003	2002
Követelések állampapírok beváltásából	69	45
Eladásra tartott ingatlanok	10.641	10.244
Állami kamattámogatás miatt követelés	1.885	876
Vevő és egyéb adott előlegek	5.803	3.511
Előleg értékpapírokra és befektetésekre	553	479
Adókövetelések, illetve túlfizetések	2.400	821
Készletek	1.587	962
Halasztott fizetéssel értékesített követelések	45	503
Lízinggel kapcsolatos követelések	21.023	28.752
Követelések biztosítási kötvény tulajdonosoktól	2.136	2.039
Tőzsdei változó letét	--	240
Befektetési alapokkal és nyugdíjpénztárakkal kapcsolatos elszámolások	1.195	12.707
Vegyes aktív elszámolási számla	6	925
Aktív időbeli elhatárolás	7.307	4.773
Befektetési szolgáltatási tevékenységből származó követelés	1.139	2.335
Derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték korrekciója	1.993	8.476
Egyéb	<u>13.138</u>	<u>11.098</u>
	70.920	88.786
Céltartalék	<u>(3.939)</u>	<u>(2.471)</u>
Összesen	<u>66.981</u>	<u>86.315</u>

Az egyéb eszközökre képzett céltartalékok között legnagyobb arányt az eladásra tartott ingatlanokra, vevőkövetelésekre, lízinggel kapcsolatos követelésekre és a viszontbiztosítási követelésekre képzett céltartalékok képviseltek.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

10. SZ. JEGYZET: EGYÉB ESZKÖZÖK (millió forintban) [folytatás]

Az egyéb eszközökből a várható veszteségekre képzett céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	2.471	3.788
Céltartalék képzés/(felszabadítás)	1.507	(1.317)
Átváltási különbözet	<u>(39)</u>	<u>--</u>
Időszak végi egyenleg	<u>3.939</u>	<u>2.471</u>

11. SZ. JEGYZET: HITELINTÉZETEKSEL ÉS A MAGYAR NEMZETI BANKKAL SZEMBENI KÖTELEZETTSÉGEK (millió forintban)

	2003	2002
Éven belüli:		
forint	2.417	27.323
deviza	<u>55.357</u>	<u>31.213</u>
	<u>57.774</u>	<u>58.536</u>
Éven túli:		
forint	4.291	4.774
deviza	<u>64.337</u>	<u>15.750</u>
	<u>68.628</u>	<u>20.524</u>
Összesen	<u>126.402</u>	<u>79.060</u>

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven belüli forintkötelezettségek 2003. december 31-i állománya 11,4% és 12,9%, a 2002. december 31-i állománya 7,5% és 9,7% között kamatozott.

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven túli forintkötelezettségek 2003. december 31-i állománya 3% és 9,4%, a 2002. december 31-i állománya 3% és 9,5% között kamatozott.

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven belüli devizakötelezettségek 2003. december 31-i állománya 0,2% és 6%, a 2002. december 31-i állománya 0,7% és 8,4% között kamatozott.

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven túli devizakötelezettségek 2003. december 31-i állománya 0,5% és 8%, a 2002. december 31-i állománya is 1,4% és 9,2% között kamatozott.

12. SZ. JEGYZET: ÜGYFELEK BETÉTEI (millió forintban)

	2003	2002
Éven belüli:		
forint	1.961.435	1.756.724
deviza	<u>661.761</u>	<u>360.327</u>
	<u>2.623.196</u>	<u>2.117.051</u>
Éven túli:		
forint	66.049	33.693
deviza	<u>588</u>	<u>425</u>
	<u>66.637</u>	<u>34.118</u>
Összesen	<u>2.689.833</u>	<u>2.151.169</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

12. SZ. JEGYZET: ÜGYFELEK BETÉTEI (millió forintban) [folytatás]

Az ügyfelek éven belüli forintbetéteinek 2003. december 31-i állománya 0,8% és 11% között, a 2002. december 31-i állománya 0% és 9,1% között kamatozott.

Az ügyfelek éven túli forintbetéteinek 2003. december 31-i állománya 3% és 8,8% között, a 2002. december 31-i állománya 3% és 7,6% között kamatozott.

Az ügyfelek éven belüli devizabetéteinek 2003. december 31-i állománya 0% és 5,3% között, a 2002. december 31-i állománya 0% és 5,3% között kamatozott.

Az ügyfelek éven túli devizabetéteinek 2003. december 31-i állománya 0% és 6% között, a 2002. december 31-i állománya 0,1% és 5,4% között kamatozott.

A betétállomány megbontása a főbb betét típusokra az alábbi:

	2003		2002	
Vállalkozói betétek	501.371	19%	381.242	18%
Önkormányzati betétek	188.487	7%	156.365	7%
Lakossági betétek	<u>1.999.975</u>	<u>74%</u>	<u>1.613.562</u>	<u>75%</u>
	<u>2.689.833</u>	<u>100%</u>	<u>2.151.169</u>	<u>100%</u>

13. SZ. JEGYZET: KIBOCSÁTOTT ÉRTÉKPAPÍROK (millió forintban)

	2003	2002
Eredeti lejárat szerint		
Éven belüli lejáratra	23.161	12.312
Éven túli lejáratra	<u>101.726</u>	<u>72.550</u>
Összesen	<u>124.887</u>	<u>84.862</u>

Az értékpapírok döntően forintban kerültek kibocsátásra, amelyek 2003. december 31-én 2% és 9,3%, 2002. december 31-én 6,4% és 9,3% közötti kamatozásúak voltak.

14. SZ. JEGYZET: EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (millió forintban)

	2003	2002
Halasztott adó	2.579	699
Adó tartozások	3.231	2.340
Giro elszámolási számlák	13.191	23.916
Szállítók	11.723	7.981
Biztosítástechnikai tartalék	84.201	68.544
Bérek és társadalombiztosítás	8.082	7.398
Értékpapír bizományosi ügyletek passzív elszámolása	15.876	5.431
Céltartalékok függő és jövőbeni kötelezettségekre	8.357	7.511
Tőzsdei változó letét	34	--
Osztalékfizetési kötelezettség	588	598
Vevőktől kapott előlegek	3.863	1.681
Passzív időbeli elhatárolás	11.366	6.941
Beszedésre átvett kölcsön	2.202	1.567
Függő és elszámolási számla	2.083	2.543
Derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték korrekciója	90	3.713
Egyéb	<u>8.211</u>	<u>8.482</u>
	<u>175.677</u>	<u>149.345</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

14. SZ. JEGYZET: EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (millió forintban) [folytatás]

A függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalékok részletezése az alábbi:

	2003	2002
Peres esetekre képzett	1.509	1.591
Egyéb függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett	4.463	3.212
Egyéb céltartalék (várható kötelezettségekre)	2.046	2.232
Lakásszavatossági kötelezettségekre képzett	<u>339</u>	<u>476</u>
Időszak végi egyenleg	<u>8.357</u>	<u>7.511</u>

Az egyéb függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék elsősorban a Bank, illetve leányvállalatai által adott garanciák miatti és vállalt hitelnyújtási kötelezettségekre lett képezve.

A Csoport üzleti tevékenysége keretében értékesítésre épített lakóingatlanokat finanszírozott és épített, amelynek keretében tíz éves garanciát kellett vállalnia az esetleges kivitelezési hibákért. A Csoport átháríthatja a szavatossági igényeket a kivitelezőkre. Ezen követelések behajthatósága azonban minden esetben a kivitelező pénzügyi pozíciójától függ, ami egyes esetekben bizonytalan lehet, ezért céltartalék képzés történt a lakásszavatossági igényekből eredő esetleges jövőbeni veszteségekre.

A függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalékok levezetése az alábbi:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	7.511	5.225
Céltartalék képzés és felszabadítás, nettó	998	2.355
Lakásszavatossági kötelezettségre képzett céltartalék leírása	<u>(152)</u>	<u>(69)</u>
Időszak végi egyenleg	<u>8.357</u>	<u>7.511</u>

A biztosítástechnikai tartalék levezetése az alábbi:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	68.544	52.228
Biztosítástechnikai tartalékok nettó növekedése	<u>15.657</u>	<u>16.316</u>
Időszak végi egyenleg	<u>84.201</u>	<u>68.544</u>

15. SZ. JEGYZET: ALÁRENDELTELT KÖLCSÖNTŐKE

1993-ban a Bank 5 milliárd forint értékben alárendelt kölcsöntökének minősülő kötvényeket bocsátott ki. A kötvényeket a Pénzügyminisztérium jegyezte le. Az alárendelt kölcsöntökének minősülő kötvények kamatozása és a kamatfizetés gyakorisága a 2013/C hitelkonszolidációs államkötvény kamatfeltételeihez igazodik, mely változó kamatozású, évente két alkalommal történik a kamat megállapítása, valamint az időarányos kamatfizetés. A 2002. december 20-án esedékes féléves kamata 4,36%, 2003. június 20-án 3,25%, a 2003. december 20-án esedékes féléves kamata 4,8% volt. Az eredeti lejárat 20 év. Az alárendelt kölcsöntökének minősülő kötvénykibocsátásból befolyó összegeket hasonló kamatfeltételű és lejáratú államkötvényekbe fektette a Bank.

1996. decemberben a Bank 30 millió USD és 31,14 millió DEM (EUR-ban kifejezve 15,92 millió) alárendelt kölcsöntökét kapott az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól, melynek eredeti lejárat 2006. december 27.. 2003 augusztus 22-én a lejáratot 2008. augusztus 27-re módosították. A hitel jogilag nem fedezett, futamideje 12 év, a fizetendő kamat hat hónapos LIBOR +1,4% 1996. december 27-től 1997. december 29-ig, hat hónapos LIBOR + 1,0% 1997. december 29-től 1999. június 28-ig, hat hónapos LIBOR + 1,7% 1999. június 28-tól 2003. december 27-ig, valamint hat hónapos LIBOR + 1,35% 2003. december 28-tól 2008. augusztus 27-ig.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

16. SZ. JEGYZET: JEGYZETT TŐKE (millió forintban)

	2003	2002
Engedélyezett, kibocsátott és befizetett: Törzsrészcvény	<u>28.000</u> <u>28.000</u>	<u>28.000</u> <u>28.000</u>

1997. szeptember 3-ától a Bank jegyzett tőkéjében 1 db ezer forint névértékű szavazatsőbbségi részvény ("aranyrészvény") is szerepel (lásd 1.1 jegyzet).

17. SZ. JEGYZET: TARTALÉKOK (millió forintban)

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	223.412	165.643
Nettó eredmény	83.336	59.231
Visszavásárolt saját részvény értékesítésének nyeresége/(vesztesége)	5	(1.102)
Átváltási különbözet	<u>2.467</u>	<u>(360)</u>
Időszak végi egyenleg	<u>309.220</u>	<u>223.412</u>

A Bank magyar számviteli előírások szerinti beszámolójában a tartalékok állománya 2003. december 31-én 234.415 millió forint, 2002. december 31-én 177.843 millió forint volt.

A fenti összegből 41.326 millió forintot illetve 34.169 millió forintot jelentett az általános tartalék állománya 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én. Az általános tartalék nem használható fel osztalékfizetésre.

Az OTP Bank Rt. 2003. április 25-én tartott közgyűlésének határozata alapján a 2002. év eredményéből osztalék fizetésére nem került sor.

A 2003. december 31-én zárult év osztalékáról a 2004 áprilisában tartandó közgyűlés dönt.

18. SZ. JEGYZET: VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY (millió forintban)

	2003	2002
Névérték	<u>2.115</u>	<u>2.334</u>
Könyv szerinti érték	<u>25.420</u>	<u>27.800</u>

19. SZ. JEGYZET: KISEBBSÉGI ÉRDEKELTSÉG (millió forintban)

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	405	--
Megvásárolt kisebbségi érdekeltség	(23)	381
Tőkeemelésből származó kisebbségi érdekeltség	--	79
Átváltási különbözet	49	--
Tárgyévi nyereségből/(veszteségből) származó kisebbségi érdekeltség	<u>1</u>	<u>(55)</u>
Időszak végi egyenleg	<u>432</u>	<u>405</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

20. SZ. JEGYZET: EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK (millió forintban)

	2003	2002
Céltartalék képzés lejáratig tartandó értékpapírokra	--	26
Céltartalék képzés/(felszabadítás) részvényekre és részesedésekre	34	(1.548)
Céltartalék képzés/(felszabadítás) egyéb eszközökre	1.507	(1.317)
Céltartalék képzés függő és jövőbeni kötelezettségekre	997	2.355
Általános költségek, bérleti díjakat is ideértve	23.290	21.070
Reklám	5.071	4.272
Adók, társasági adót kivéve	13.774	9.540
Szolgáltatások	19.211	15.037
Fizetett díjak	2.884	2.769
Egyéb	<u>2.633</u>	<u>4.728</u>
	<u>69.401</u>	<u>56.932</u>

21. SZ. JEGYZET: TÁRSASÁGI ADÓ (millió forintban)

A Csoport jelenleg adóalapjának 18%-át, 23,5%-át, 25%-át és 30%-át tartozik társasági adóként befizetni. A 18%-os adókulcs a Bankhoz és a Bank Magyarországon bejegyzett leányvállalataihoz kapcsolódik. A 23,5%-os adókulcs a Bolgár Köztársaságban, a 25%-os adókulcs a Szlovák Köztársaságban, a 30%-os adókulcs az Egyesült Királyságban bejegyzett leányvállalathoz kapcsolódik.

A halasztott adó számításánál Magyarországon 16%-os, Bulgáriában 23,5%-os társasági adókulcs került figyelembe vételre.

Az elszámolt társasági adó levezetés az alábbiak szerint alakult:

	2003	2002
Tárgyévi adó	20.164	13.870
Halasztott adó	<u>(840)</u>	<u>82</u>
	<u>19.324</u>	<u>13.952</u>

A halasztott adó kötelezettség levezetés az alábbiak szerint alakult:

	2003	2002
Január 1-jei egyenleg	(699)	(617)
Leányvállalat vásárlása miatt	(2.720)	--
Halasztott adó ráfordítás/(bevétel)	<u>840</u>	<u>(82)</u>
Időszak végi egyenleg	<u>(2.579)</u>	<u>(699)</u>

Fizetendő adó levezetése az alábbiak szerint alakult:

	2003	2002
Adózás előtti eredmény	102.661	73.128
Időbeli eltérések	<u>4.073</u>	<u>4.397</u>
Módosított adóalap	<u>106.734</u>	<u>77.525</u>
Adó	<u>19.324</u>	<u>13.952</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

22. SZ. JEGYZET: PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely egy másik féltől készpénz vagy más pénzügyi eszköz bevételére jogosít (pénzügyi eszköz), vagy másik fél számára készpénz vagy más pénzügyi eszköz kifizetésének kötelezettségét hordozza (pénzügyi kötelezettség).

A pénzügyi eszközök a Csoport számára bizonyos kockázatokat jelenthetnek. A Csoportot érintő leglényegesebb kockázatok a következők:

Hitelezési kockázat

A Csoport hitelezési kockázatot vállal, amely annak a kockázata, hogy valamely másik fél nem tudja az adott összeget teljességében visszafizetni, amikor az esedékessé válik. A Csoport úgy strukturálhatja az általa vállalt hitelezési kockázatot, hogy megszabja az egy adóssal, vagy adósbankkal szemben felvállalható kockázat összegét. További módszer a földrajzi, vagy iparági szegmensek szerinti limitek meghatározása. Az ilyen kockázatokat a Csoport rendszeresen figyeli, és éves, illetve gyakoribb felülvizsgálatnak veti alá. Az egy adósra vonatkozó kockázat - beleértve a bankokat és brókercégeket is - tovább csökkenthető al-limitek bevezetésével, amelyek mind a mérlegen belüli, mind a mérlegen kívüli kitétséget korlátozzák, és napi teljesítési kockázatra vonatkozó limitekkel a különböző kereskedési módokhoz - pl. határidős devizaügyletek - esetén. A Csoport napi szinten ellenőrzi a tényleges kockázati kitétséget a limitekhez viszonyítva. A hitelezési kockázatnak való kitétséget oly módon kezeli, hogy rendszeres elemzést készít az adósok és potenciális adósok kamat- és tőke-visszafizetési képességét illetően, és szükség szerint változtatja a hitelfelvételi limiteket. A hitelkockázat kezelésének másik módja biztosítékok, illetve vállalati és személyi garanciák beszerzése.

Piaci kockázat

A Csoport piaci kockázatot vállal. Piaci kockázatok a kamatláb, deviza és részvény termékek nyitott pozíciójából adódnak, mivel ezek mindegyike ki van téve mind általános, mind specifikus piaci mozgásoknak. A Csoport 'kockázattal érték' (Value at risk) módszert alkalmaz a nyitott pozíciók piaci kockázatának és a maximálisan várható veszteségnek a becslésére, amelyet a piaci feltételek változásaira vonatkozó feltételezésekre alapoz. A menedzsment határozza meg azt a kockázattal értéket, amelyet a Csoport vállal, és ezt napi rendszerességgel nyomon követi.

Devizakockázat

Lásd a 29. sz. jegyzet

Likviditási kockázat

Lásd a 30. sz. jegyzet

Kamatlábkockázat

Lásd a 31. sz. jegyzet

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

23. SZ. JEGYZET: MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK ÉS DERIVATÍV PÉNZÜGYI INSTRUMOK
(millió forintban)

Normál üzletmenet esetén a Csoport különböző pénzügyi tranzakciókban vesz részt, amelyek nem jelennek meg a mérlegben, és amelyeket mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumoknak neveznek. Ezzel ellentétes megjegyzés hiányában a mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok elméleti tőkeösszege szerepel az alábbiakban:

(a) Függő kötelezettségek

	2003	2002
Hitelkeret igénybe nem vett része	414.543	310.559
Bankgarancia	65.727	137.469
Visszaigazolt akkreditívek	983	787
Le nem zárt peres ügyekből várható kötelezettségek (perérték)	2.893	4.846
Egyéb	<u>2.263</u>	<u>22.467</u>
	<u>486.409</u>	<u>476.128</u>

Hitelnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalás, garanciavállalásokból és akkreditívekből származó függő kötelezettségek

Ezen instrumentumok elsődleges célja, hogy a Csoport az ügyfelek számára igény szerint biztosítson pénzeszközöket. A garanciák és akkreditívek – amelyek visszavonhatatlanul biztosítják, hogy a Csoport helytálljon abban az esetben, ha az ügyfél nem tudja teljesíteni harmadik fél felé fennálló kötelezettségeit – a kölcsönökkel azonos hitelezési kockázatot jelentenek. Az okmányos és kereskedelmi akkreditívek – amelyek keretében a Csoport egy ügyfele nevében írásban kötelezettséget vállal arra, hogy meghatározott feltételek mellett valamely harmadik fél egy előre meghatározott összeget lehívhat a Csoporttól – biztosítékát azon áruk leszállítása képezi, amelyre az akkreditív vonatkozik, így kevesebb kockázatot hordoznak, mint a közvetlen hitelfelvétel.

A hitelek, garanciák vagy akkreditívek formájában nyújtott kölcsönök engedélyezhető keretének kihasználatlan részei vonatkozásában a Csoport kötelezettséget vállalhat hitelnyújtásra. A kölcsönnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalás hitelezési kockázatának tekintetében a Csoport potenciálisan a kihasználatlan kötelezettségvállalási keretének teljes összegével megegyező veszteség kockázatának van kitéve. Ugyanakkor, a veszteség valószínűsíthető összege alacsonyabb a kihasználatlan kötelezettségvállalási keret teljes összegénél, mivel a legtöbb hitelnyújtásra vonatkozó kötelezettség feltétele, hogy az ügyfelek megfeleljenek bizonyos hitelképességi követelményeknek.

A garanciákra, visszavonhatatlan akkreditívekre és igénybe nem vett hitelnyújtási kötelezettségvállalásokra hasonló hitelezési kockázati monitoring és hitelezési politika vonatkozik, mint amelyet hitelnyújtásnál alkalmaznak. A Csoport menedzsmentje szerint a garanciákkal, visszavonhatatlan akkreditívekkel és igénybe nem vett hitelnyújtási kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos piaci kockázat minimális.

Jogviták

A mérleg fordulónapjáig a Csoporttal szemben különféle kárigények kerültek bejelentésre és különböző jogi eljárások folytak, melyek jellegük alapján a rendes üzletmenethez tartoznak. Ezen igények és jogi eljárások szintje megfelel az előző évi igények és jogi eljárások szintjének.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

23. SZ. JEGYZET: FÜGGŐ ÉS JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEK (millió forintban) [folytatás]

A Csoport megítélése szerint a vele szemben támasztott igények és peresített követelések nem érintik lényegesen pénzügyi helyzetét, jövőbeli működési eredményét vagy cash-flow-ját, bár nem adható biztosíték az igények és peresített követelések végső kimenetele tekintetében.

b) Derivatív pénzügyi instrumentumok (az adatokat névértéken közöltük, ahol ettől eltér, külön jeleztük)

	2003	2002
Külföldi devizára szóló határidős szerződések		
Követelés	57.763	57.743
Kötelezettség	(59.244)	(63.581)
Nettó érték	<u>(1.481)</u>	<u>(5.838)</u>
Nettó valós érték	<u>(189)</u>	<u>(7.171)</u>
FX-swap és kamat-swap ügyletek		
Követelés	231.222	161.347
Kötelezettség	(217.210)	(150.126)
Nettó érték	<u>14.012</u>	<u>11.221</u>
Nettó valós érték	<u>14.713</u>	<u>17.210</u>
Opciók szerződések		
Követelés	25.402	183.322
Kötelezettség	(18.956)	(164.999)
Nettó érték	<u>6.446</u>	<u>18.323</u>
Nettó valós érték	<u>6.356</u>	<u>18.464</u>
FRA*		
Követelés	--	41.700
Kötelezettség	(1)	(26.500)
Nettó érték	<u>(1)</u>	<u>15.200</u>
Nettó valós érték	<u>(1)</u>	<u>15.166</u>

* Határidős kamatláb megállapodások

A Csoport szigorú limiteket alkalmaz a nettó nyitott származékos pozíciók – azaz a vételi és eladási ügyletek közti különbségek – vonatkozásában, mind az összeg, mind a futamidő tekintetében. Bármely esetben, a hitelezési kockázatnak kitett összeg a nyereséges instrumentumok (azaz eszközök) jelenlegi valós értékére korlátozódik, amely – a származékos ügyletek viszonylatában – a még le nem járt instrumentumok volumenét tükröző szerződéses vagy elméleti tőkeösszegnek csupán kis hányadát jelenti. A Csoport ezt a hitelezési kockázatot az ügyfelekre vonatkozó hitelezési limitek részeként kezeli, a piaci mozgásokból eredő potenciális kitétséggel együtt. Az ezen instrumentumokra vonatkozó hitelezési kockázat esetén a Csoport nem ír elő fedezetet vagy más biztosítékot, kivéve az ügyfelekkel folytatott kereskedés esetén, ahol a Csoport a legtöbb esetben értékpapírletétet kér.

2003. december 31-én a Csoport 1.993 millió forint pozitív és 90 millió forint negatív valós értékű derivatív pénzügyi instrumentummal rendelkezett. A derivatív pénzügyi instrumentumok pozitív valós érték korrekcióját az egyéb eszközök között, a negatív valós érték korrekcióját az egyéb kötelezettségek között mutatjuk be. 2002. december 31-én az értékek rendre 8.476 millió forint és 3.713 millió forint voltak.

Deviza adásvételi ügyletek

A deviza adásvételi ügyletek adott összegű deviza adott árfolyamon történő azonnali (az elszámolásra a kötés napját követő két napon belül kerül sor) vagy határidős (az elszámolásra a kötés napját követő két napon túl kerül sor) adásvételét jelentik. Az ügyletek értéke nem tükrözi a szerződésekhez kapcsolódó tényleges piaci és hitelezési kockázatot.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

23. SZ. JEGYZET: FÜGGŐ ÉS JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEK (millió forintban) [folytatás]

b) Derivatív pénzügyi instrumentumok (folytatás)

Deviza adásvételi ügyletek (folytatás)

A deviza adásvételi ügyleteket a Csoport kockázatkezelési és kereskedési céllal köti. A Csoport kockázatkezelést szolgáló ügyleteit a külföldi devizában nyújtott hitelek és hitelintézeteknél elhelyezett betétek árfolyamváltozásából eredő kockázatok fedezése céljából alkalmazza.

Deviza-swap és kamatláb-swap ügyletek

A Csoport forint és deviza, illetve deviza és deviza cseréjére vonatkozó deviza-swap ügyleteket és kamatláb-swap ügyleteket köt.

A deviza-swap ügylet valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely egy azonnali és egy vagy több határidős adás-vételi ügyletből áll.

A kamatláb-swap ügyletek esetén a felek egy vagy több alkalommal fizetést teljesítenek egymás felé, melyek alapját egy adott elméleti tőkeösszegre számított fix, illetve időszakosan módosított kamatláb képezi. Az elméleti tőkeösszeg az az érték, amelyre vonatkozóan a kamat kiszámításra kerül, hogy ily módon meghatározzák a kamatláb-swap ügylet során teljesítendő pénzáramlásokat. Az elméleti tőkeösszeget a tranzakciók volumenének kifejezése érdekében alkalmazzák, de ezek az összegek ténylegesen nem járnak pénzáramlással. A Csoport kamatláb-swap ügyleteinek célja a kamatláb-kockázati kitettség kezelése, elszámolásuk pedig piaci értéken történik.

Határidős kamatláb-megállapodások

A határidős kamatláb-megállapodások esetén a felek vállalják, hogy egy adott jövőbeli időpontban egy referencia-kamatláb és egy közösen megállapított fix kamatláb közti különbség alapján számolnak el egymással. A kamatlábak változásai nyomán a szerződéses pozíciók piaci értékében bekövetkező változások piaci kockázatot eredményezhetnek. A Csoport olyan módon csökkentti a piaci kockázatot, hogy általában azonos értékű ellentétes vagy ellensúlyozó pozíciókat nyit, valamint limiteket alakít ki az ilyen módon nem fedezett pozíciókra, és ezeket folyamatosan nyomon követi. A hitelezési kockázat kezelése jóváhagyási eljárások segítségével történik, melyek tartalmazzák az egyes ügyletekre vonatkozó limiteket. A Csoport határidős kamatláb-megállapodásainak célja a kamatláb-kockázati kitettség kezelése, elszámolásuk pedig piaci értéken történik.

A függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalékok levezetése a 14. sz. jegyzetben található.

24. SZ. JEGYZET: TRANZAKCIÓK KAPCSOLT VÁLLALATOKKAL

Az Igazgatósági és Felügyelő Bizottsági tagok 2003. december 31-én 139 millió forint, 2002. december 31-én 103 millió forint hitelkerettel rendelkeztek. A hitelek kondíciói megfeleltek az általános hitelfolyósítási feltételeknek.

Normál üzletmenet során a bank hiteleket és egyéb banki szolgáltatásokat nyújt a vezetés egyes tagjainak résztulajdonában álló vállalkozásoknak. Ezen hitelek összege 1.700 millió forint, illetve 1.762 millió forint, a nem hívott hitelkeret és bankgarancia összege 135 millió forint, illetve 173 millió forint volt 2003. és 2002. december 31-én.

25. SZ. JEGYZET: PÉNZ ÉS PÉNZ EGYENÉRTÉKESEK

	2003	2002
Pénztárak, betétszámlák,		
elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	276.501	355.440
A Magyar Nemzeti Banknál lévő kötelező tartalék	<u>(111.841)</u>	<u>(95.214)</u>
	<u>164.660</u>	<u>260.226</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

26. SZ. JEGYZET: CASH-FLOW KIMUTATÁS (millió forintban)

a. Leányvállalatok megvásárlása és konszolidálása:

2003. október 1-jén a Bank lezárta Bulgária piacvezető bankjának, a DSK Bank EAD 100%-os akvizícióját. A vételár 311 millió EUR volt, amelyet a Bank teljes egészében készpénzben egyenlített ki.

2001 folyamán a Bank szerződést kötött egy hitelbank, az OTP Banka Slovensko, a. s. (OBS), előző nevén Investična a rozvojová banka, részvényei 92,6%-ának megvásárlására Szlovákiában. Az ügyletet 2002. április 4-én zárták le. A vételár 700 millió SKK volt, ami teljes egészében készpénzben lett kiegyenlítve. Ezt követően a Bank alaptőkét emelt az OBS-ben és kisebbségi részesedést vásárolt, amelynek eredményeként 2003. december 31-ére a Bank részesedése 97,1%-ra növekedett.

Az akvizíciók során megszerzett eszközök és források piaci értéke, a goodwill és a negatív goodwill a következőképpen alakult:

	2003	2002
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Nemzeti Bankkal	(11.405)	(1.052)
Bankközi kihelyezések, követelések, kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	(56.985)	(12.319)
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	(51.842)	(16.978)
Hitelek a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	(148.372)	(70.048)
Kamatkövetelések	(2.756)	(326)
Részvények és részesedések	(734)	(399)
Lejáratig tartandó értékpapírok	(17.039)	(53)
Tárgyi eszközök és immateriális javak, nettó	(19.047)	(9.680)
Egyéb eszközök	(1.026)	(656)
Hitelintézetekkel és a Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	83	35.293
Ügyfelek betétei	260.817	64.941
Kibocsátott értékpapírok	--	1.198
Kamattartozások	2.383	731
Egyéb kötelezettségek	4.824	411
Kisebbségi érdekeltség	<u>12</u>	<u>381</u>
	(41.087)	(8.556)
 (Goodwill)/Negatív goodwill	 (38.226)	 4.216
 Pénzszükséglet	 (79.313)	 (4.340)

b. Leányvállalatok megvásárlásából származó nettó pénzforgalom levezetése

	2003	2002
Pénzszükséglet	(79.313)	(4.340)
Vásárláskor megszerzett pénzeszköz	<u>11.405</u>	<u>1.052</u>
 Nettó pénzforgalom	 (67.908)	 (3.288)

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

27. SZ. JEGYZET: FŐ LEÁNYVÁLLALATOK

Az alábbiakban részletezzük azon befektetéseket, ahol a Bank meghatározó tulajdoni hányaddal rendelkezik. A Bank érdekeltségi körébe tartozó társaságok – a táblázatban megjelöltek kivételével – Magyarországon bejegyzett társaságok.

<u>Név</u>	<u>Tulajdon (közvetett és közvetlen)</u>		<u>Tevékenység</u>
	2003	2002	
OTP-Garancia Biztosító Rt.	100,00%	100,00%	biztosítás
OTP Ingatlan Rt.	100,00%	100,00%	ingatlanforgalmazás, -fejlesztés
OTP Mérleg Rt. *	100,00%	100,00%	ingatlankezelés
HIF Ltd. (Egyesült Királyság)	100,00%	100,00%	forfaiting
Merkantil Bank Rt.	100,00%	100,00%	autóvásárlások hitelezése
Merkantil Car Rt.	100,00%	100,00%	autóvásárlások finanszírozása, lízing
OTP Lakástakarékpénztár Rt.	100,00%	100,00%	lakásvásárlások, -felújítások hitelezése
Bank Center No. 1. Kft.	100,00%	100,00%	ingatlan bérbeadás
OTP Faktoring Rt.	100,00%	100,00%	work-out
INGA Kft-k	100,00%	100,00%	ingatlan kezelés
OTP Alapkezelő Rt.	100,00%	100,00%	befektetési alapok kezelése
OTP Jelzálogbank Rt.	100,00%	100,00%	jelzáloghitelezés
OTP Pénztárszolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	nyugdíjpénztárak kezelése
OTP Banka Slovensko, a. s. (Szlovák Köztársaság)	97,10%	96,86%	hitelezés
DSK Bank EAD (Bolgár Köztársaság)	100,00%	--	hitelezés

* Az OTP Értékpapír Rt. megnevezése a vállalkozás fő tevékenységi körének változása miatt 2003. március 11-én OTP Mérleg Rt.-re változott.

A DSK Bank EAD 2003-ban és az OTP Banka Slovensko 2002-ben végrehajtott akvizíciójára vonatkozó adatok a 26. számú jegyzetben találhatók.

28. SZ. JEGYZET: HITELKEZELŐI TEVÉKENYSÉG

Számos, a vállalatok által alkalmazottaiknak nyújtott (elsősorban lakáscélú) hitel vonatkozásában a Bank hitelkezelőként működik. Ezen hitelek végső kockázatát a hitel forrását biztosító fél viseli. Mivel ezek a hitelek és a hozzájuk kapcsolódó alapok nem tartoznak sem a Bank eszközei, sem forrásai közé, a mellékelt konszolidált mérlegben nettósítva szerepelnek. A Bank által kezelt ilyen hitelek teljes állománya 2003. december 31-én 46.187 millió forint, 2002. december 31-én 46.745 millió forint volt.

29. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK KONCENTRÁLÓDÁSA

A Magyar Állammal, valamint a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni követelések és értékpapírok a Csoport konszolidált eszközállományának mintegy 21,8%-át képviselték 2003. december 31-én, illetve 30,4%-át képviselték 2002. december 31-én.

Az összes eszköznek megközelítőleg a 85,7%-a és 95,7%-a 2003. december 31-én és 2002. december 31-én a Magyarországon bejegyzett vállalkozások tulajdonában volt. 2003. december 31-én és 2002. december 31-én nem volt a konszolidált eszközökben és a forrásokban egyéb jelentős koncentráció.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

30. SZ. JEGYZET: NETTÓ DEVIZAPOZÍCIÓ ÉS DEVIZAKOCKÁZAT (millió forintban)

2003. december 31-én

	<u>USD</u>	<u>EUR</u>	<u>Egyéb</u>	<u>Összesen</u>
Eszközök	110.933	300.078	411.599	822.610
Források	(125.574)	(287.008)	(394.605)	(807.187)
Mérlegen kívüli eszközök és források, nettó	<u>18.097</u>	<u>(93.515)</u>	<u>(121.109)</u>	<u>(196.527)</u>
Nettó pozíció	<u>3.456</u>	<u>(80.445)</u>	<u>(104.115)</u>	<u>(181.104)</u>

2002. december 31-én

	<u>USD</u>	<u>EUR</u>	<u>Egyéb</u>	<u>Összesen</u>
Eszközök	160.805	131.151	139.708	431.664
Források	(116.739)	(177.792)	(122.342)	(416.873)
Mérlegen kívüli eszközök és források, nettó	<u>(44.412)</u>	<u>(4.103)</u>	<u>(3.208)</u>	<u>(51.723)</u>
Nettó pozíció	<u>(346)</u>	<u>(50.744)</u>	<u>14.158</u>	<u>(36.932)</u>

A fenti kimutatás a Csoport fő devizanemekben fennálló devizapozícióját mutatja be. A fennmaradó devizanemek az "egyéb" soron kerültek feltüntetésre. A Csoport a Magyar Nemzeti Bank által felállított nyitott pozícióra vonatkozó limiteken túlmenően saját limitrendszer alapján is ellenőrzi a deviza pozícióit. A Csoport nyitott deviza pozíciójának mérésére a Value At Risk (VAR) modellt is használta.

**31. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI ELEMZÉSE ÉS
LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE (millió forintban)**

A likviditási kockázat annak a kitettségek a mérése, hogy a Csoportnak mennyiben kell a likvid eszközeit esetlegesen növelni, hogy a Csoport időben eleget tudjon tenni a pénzügyi instrumentumokból származó kötelezettségeinek. A Csoport a likviditási pozícióját a Magyar Nemzeti Bank által lefektetett irányelvek szerint kezeli. A következő táblák az eszközöket, a forrásokat, és a saját tőkét mutatják be lejárat csoportok szerint. A lejárat csoportokat a szerződéses lejáratig hátralevő idő szerint állapította meg a Csoport. A lejárat időszakba történt besorolás a leginkább prudensnek tekinthető módon történt, így figyelembe vételre kerültek a előrefizetési lehetőségek.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

31. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI ELEMZÉSE ÉS LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE (millió forintban) (folytatás)

2003. december 31.

	3 hónapon belüli	éven belüli, 3 hónapon túli	éven túli, 5 éven belüli	5 éven túli	Összesen
Pénztárok, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	276.501	--	--	--	276.501
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	234.145	7.879	9.874	437	252.335
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	63.994	70.756	176.078	66.188	377.016
Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	93.074	363.600	780.960	744.953	1.982.587
Kamatkövetelések	22.761	4.813	1.563	3.295	32.432
Részvények és részesedések	--	--	--	5.878	5.878
Lejáratig tartandó értékpapírok	24.821	44.069	149.314	81.568	299.772
Tárgyi eszközök és immateriális javak	2.135	6.892	53.320	104.990	167.337
Egyéb eszközök	<u>25.438</u>	<u>20.435</u>	<u>19.392</u>	<u>1.716</u>	<u>66.981</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	<u>742.869</u>	<u>518.444</u>	<u>1.190.501</u>	<u>1.009.025</u>	<u>3.460.839</u>
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	26.909	30.533	66.217	2.743	126.402
Ügyfelek betétei	2.239.798	383.401	63.017	3.617	2.689.833
Kibocsátott értékpapírok	6.505	16.655	32.845	68.882	124.887
Kamattartozások	9.352	4.613	2.382	48	16.395
Egyéb kötelezettségek	75.902	13.548	24.100	62.127	175.677
Alárendelt kölcsöntőke	--	--	10.413	5.000	15.413
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	<u>2.358.466</u>	<u>448.750</u>	<u>198.974</u>	<u>142.417</u>	<u>3.148.607</u>
Jegyzett tőke	--	--	--	28.000	28.000
Tartalékok	--	--	--	309.220	309.220
Visszavásárolt saját részvény	--	(25.420)	--	--	(25.420)
SAJÁT TŐKE	--	(25.420)	--	337.220	311.800
KISEBBSÉGI ÉRDEKELTSÉG	--	--	--	432	432
FORRÁSOK ÖSSZESEN	<u>2.358.466</u>	<u>423.330</u>	<u>198.974</u>	<u>480.069</u>	<u>3.460.839</u>
LIKVIDITÁS (HIÁNY)/TÖBBLET	(1.615.597)	95.114	991.527	528.956	--

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

31. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI ELEMZÉSE ÉS LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE (millió forintban) (folytatás)

2002. december 31.

	3 hónapon belüli	éven belüli, 3 hónapon túli	éven túli, 5 éven belüli	5 éven túli	Összesen
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	349.939	5.067	307	127	355.440
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	236.358	45.812	13.722	--	295.892
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	35.289	46.382	89.126	49.294	220.091
Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	104.848	238.784	488.148	448.930	1.280.710
Kamatkövetelések	22.977	2.859	93	266	26.195
Részvények és részesedések	--	--	--	5.464	5.464
Lejáratig tartandó értékpapírok	24.186	56.606	193.531	78.593	352.916
Tárgyi eszközök és immateriális javak	276	1.135	32.878	59.279	93.568
Egyéb eszközök	<u>43.474</u>	<u>18.141</u>	<u>23.849</u>	<u>851</u>	<u>86.315</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	<u>817.347</u>	<u>414.786</u>	<u>841.654</u>	<u>642.804</u>	<u>2.716.591</u>
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	31.753	26.898	18.741	1.668	79.060
Ügyfelek betétei	1.727.023	390.027	19.914	14.205	2.151.169
Kibocsátott értékpapírok	3.133	9.180	32.506	40.043	84.862
Kamattartozások	6.003	3.691	2.900	33	12.627
Egyéb kötelezettségek	69.410	9.955	15.415	54.565	149.345
Alárendelt kölcsöntőke	--	--	10.511	5.000	15.511
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	<u>1.837.322</u>	<u>439.751</u>	<u>99.987</u>	<u>115.514</u>	<u>2.492.574</u>
Jegyzett tőke	--	--	--	28.000	28.000
Tartalékok	--	--	--	223.412	223.412
Visszavásárolt saját részvény	--	(27.800)	--	--	(27.800)
SAJÁT TŐKE	--	(27.800)	--	251.412	223.612
KISEBBSÉGI ÉRDEKELTSÉG	--	--	--	405	405
FORRÁSOK ÖSSZESEN	<u>1.837.322</u>	<u>411.951</u>	<u>99.987</u>	<u>367.331</u>	<u>2.716.591</u>
LIKVIDITÁS (HIÁNY)/TÖBBLET	<u>(1.019.975)</u>	<u>2.835</u>	<u>741.667</u>	<u>275.473</u>	<u>--</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

32. SZ. JEGYZET: KAMATLÁBKOCKÁZAT KEZELÉS

A kamatláb kockázat az a kockázat, amely szerint a pénzügyi instrumentumok értéke változhat a piaci kamatláb mozgásának hatására. Egy pénzügyi instrumentum kamatának rögzítésére vonatkozó időtartam következtében jelzi, hogy az adott instrumentum milyen mértékben kitett a kamatláb kockázatnak.

A Csoport kamatozó eszközeinek és forrásainak többsége oly módon van kialakítva, hogy a rövid lejáratú eszközök összhangban legyenek a rövid lejáratú kötelezettségekkel, vagy a hosszú lejáratú eszközök és a hosszú lejáratú kötelezettségek éven belüli kamatváltoztatása biztosítva legyen, vagy a hosszú lejáratú eszközök és a kapcsolódó hosszú lejáratú kötelezettségek kamatváltozása párhuzamosan történjen.

A fentiekén túl, a különféle kamatozó eszközök és kamatozó források közötti széles kamatsáv nagyfokú rugalmasságot biztosít a Csoportnak a kamatláb különbségek és a kamatláb kockázat kezelésére.

A következő táblázat az eszközök és források kamatainak újraárazási periódusait mutatja. A változó kamatozású eszközök és kötelezettségek a következő újraárazási periódus szerint, a fix kamatozású eszközök és források a lejáratú periódus szerint kerülnek bemutatásra.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

32. SZ. JEGYZET: KAMATLÁBKOCSKÁZAT KEZELÉS (millió forintban) [folytatás]
2003. december 31-én

	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen	Mind-összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza		
ESZKÖZÖK														
Pénzárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	195.058	3.979	481	--	--	--	--	--	--	--	55.004	21.979	250.543	276.501
fix kamatozású	195.004	3.875	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	195.004	3.875
változó kamatozású	54	104	481	--	--	--	--	--	--	--	--	--	535	104
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	55.004	21.979	55.004	21.979
Bankközi kihelyezések, kölcsönök, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	92.972	121.031	2.500	8.130	2.500	4.913	--	--	24	--	3.901	16.364	101.897	150.438
fix kamatozású	89.972	116.862	2.500	3.325	2.500	--	--	--	24	--	--	--	94.996	120.187
változó kamatozású	3.000	4.169	--	4.805	--	4.913	--	--	--	--	--	--	3.000	13.887
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3.901	16.364	3.901	16.364
Kereskedési célú és értékesítendő értékpapírok	25.933	5.130	48.751	14.540	61.112	17.045	40.292	6.588	93.575	44.030	17.689	2.331	287.352	89.664
fix kamatozású	3.218	1.370	31.498	2.577	60.098	2.688	40.292	6.588	93.575	44.030	--	--	228.681	57.253
változó kamatozású	22.715	3.760	17.253	11.963	1.014	14.357	--	--	--	--	--	--	40.982	30.080
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	17.689	2.331	17.689	2.331
Hitelek	741.583	374.414	154.269	142.550	34.258	31.417	25.970	3.752	462.898	8.252	2.229	995	1.421.207	561.380
fix kamatozású	14.022	2.119	3.813	907	5.029	6.083	5.482	1.700	44.833	4.545	--	--	73.181	15.334
változó kamatozású	727.561	372.295	150.456	141.643	29.229	25.334	20.488	2.052	418.063	3.707	--	--	1.345.797	545.031
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	2.229	995	2.229	995
Lejáratig tartandó értékpapírok	22.697	2.272	103.867	--	51.083	662	36.672	2.065	65.640	14.348	--	466	279.959	19.813
fix kamatozású	--	--	766	--	39.798	571	36.672	2.065	65.640	14.348	--	--	142.876	16.984
változó kamatozású	22.697	2.272	103.101	--	11.285	91	--	--	--	--	--	--	137.083	2.363
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	466	--	466
Egyéb eszközök között szereplő derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték-korrekciója	43.526	50.501	112.327	16.869	45.652	25.189	10.805	7.567	43.314	3.893	--	3	255.624	104.022
fix kamatozású	23.569	50.501	46.725	15.118	5.288	25.189	10.805	7.567	43.314	3.893	--	--	129.701	102.268
változó kamatozású	19.957	--	65.602	1.751	40.364	--	--	--	--	--	--	--	125.923	1.751
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3	--	3

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

32. SZ. JEGYZET: KAMATLÁBROCKÁZAT KEZELÉS (millió forintban) [folytatás]
2003. december 31-én

	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen		Mind- összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	DEVIZA	
FORRÁSOK															
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	8.815	59.451	--	28.190	--	16.739	6	7.435	1.198	2.363	665	1.540	10.684	115.718	126.402
fix kamatozású	2.807	20.232	--	8.421	--	9.298	6	6.129	1.198	281	--	--	4.011	44.361	48.372
változó kamatozású	6.008	39.219	--	19.769	--	7.441	--	1.306	--	2.082	--	--	6.008	69.817	75.825
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	665	1.540	665	1.540	2.205
Ügyfelek betétei	1.769.174	399.843	217.867	217.323	14.613	39.239	9.075	1.543	16.753	13	3	4.387	2.027.485	662.348	2.689.833
fix kamatozású	364.763	127.753	217.867	217.323	14.613	39.239	9.075	1.543	16.753	13	--	--	623.071	385.871	1.008.942
változó kamatozású	1.404.411	272.090	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1.404.411	272.090	1.676.501
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	3	4.387	3	4.387	4.390
Kibocsátott értékpapírok	16.879	249	25.562	1.018	10.467	828	1.801	97	64.698	3.187	101	--	119.508	5.379	124.887
fix kamatozású	609	249	761	1.018	10.467	828	1.801	97	64.698	3.187	--	--	78.336	5.379	83.715
változó kamatozású	16.270	--	24.801	--	--	--	--	--	--	--	--	--	41.071	--	41.071
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	101	--	101	--	101
Egyéb kötelezettségek között szereplő derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték-korrekciója	14.301	85.576	23.510	90.428	56.382	6.696	41.579	--	42.766	--	--	--	178.538	182.700	361.238
fix kamatozású	8.054	67.063	5.102	59.384	24.026	6.696	41.579	--	42.766	--	--	--	121.527	133.143	254.670
változó kamatozású	6.247	18.513	18.408	31.044	32.356	--	--	--	--	--	--	--	37.011	49.557	106.568
Alkandélt kölcsönök	--	--	--	--	5.000	10.413	--	--	--	--	--	--	5.000	10.413	15.413
változó kamatozású	--	--	--	--	5.000	10.413	--	--	--	--	--	--	5.000	10.413	15.413

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

32. SZ. JEGYZET: KAMATLÁBKOCSKÁZAT KEZELÉS (millió forintban) [folytatás]
2002. december 31-én

	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen	Mind-összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza		
ESZKÖZÖK														
Pénzárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	303.158	2.224	363	939	--	76	--	--	446	42.090	6.144	345.611	9.829	355.440
fix kamatozású	303.154	2.224	363	197	--	--	--	--	446	--	--	303.517	2.867	306.384
változó kamatozású	4	--	--	742	--	76	--	--	--	--	--	4	818	822
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	42.090	6.144	42.090	6.144	48.234
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	106.857	118.429	21.200	7.336	23.780	8.829	--	9	24	4.425	4.230	156.286	139.606	295.892
fix kamatozású	106.057	115.400	14.000	1.670	23.780	6.526	--	9	24	773	--	143.861	124.378	268.239
változó kamatozású	800	3.029	7.200	5.666	--	2.303	--	--	--	--	--	8.000	10.998	18.998
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	4.425	4.230	4.425	4.230	8.655
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	26.609	--	39.168	23.719	46.100	2.252	11.626	6.340	52.907	10.854	240	187.264	32.827	220.091
fix kamatozású	2.403	--	18.851	2.275	44.629	--	11.626	6.340	51.910	--	--	129.419	8.891	138.310
változó kamatozású	24.206	--	20.317	21.444	1.471	2.252	--	--	997	--	--	46.991	23.696	70.687
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	10.854	240	10.854	240	11.094
Hitelek	629.640	101.702	155.248	62.425	63.034	32.066	9.928	6.525	216.549	1.404	391	1.075.803	204.907	1.280.710
fix kamatozású	6.534	88	11.890	201	5.964	4.726	7.150	3.138	157.165	--	--	188.723	9.469	198.192
változó kamatozású	623.086	101.614	143.338	62.224	57.070	27.340	2.778	3.387	99.384	482	--	885.676	195.047	1.080.723
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1.404	391	1.404	391	1.795
Lejáratig tartandó értékpapírok	23.193	--	132.675	47	42.855	2.954	37.509	--	111.438	2.245	--	347.670	5.246	352.916
fix kamatozású	--	--	1.853	--	35.387	2.954	37.509	--	111.438	2.245	--	186.187	5.199	191.386
változó kamatozású	23.193	--	130.822	47	7.468	--	--	--	--	--	--	161.483	47	161.530
Egyéb eszközök között szereplő derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték-korrektója	70.579	67.224	37.131	13.521	114.176	21.545	--	8.458	1.162	--	--	223.048	110.748	333.796
fix kamatozású	69.532	67.224	20.551	11.952	81.576	21.545	--	8.458	1.162	--	--	172.821	109.179	282.000
változó kamatozású	1.047	--	16.580	1.569	32.600	--	--	--	--	--	--	50.227	1.569	51.796

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

32. SZ. JEGYZET: KAMATLÁBROCKAZAT KEZELÉS (millió forintban) [folytatás]
 2002. december 31-én

FORRÁSOK

	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen	Mind- összesen	
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza			HUF
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	25.242	22.994	2.887	11.430	3.498	6.266	--	2.797	1.573	609	1.373	391	34.573	44.487	79.060
fix kamatozású	20.774	21.492	2.300	906	3.036	5.249	--	66	1.573	609	--	--	27.683	28.322	56.005
változó kamatozású	4.468	1.502	587	10.524	462	1.017	--	2.731	--	--	--	--	5.517	15.774	21.291
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1.373	391	1.373	391	1.764
Ügyfelek betétei	1.683.028	96.839	49.207	218.293	26.802	45.265	18.539	299	12.841	25	31	--	1.790.448	360.721	2.151.169
fix kamatozású	463.213	62.128	49.207	218.293	14.810	45.265	18.539	299	12.841	25	--	--	538.610	326.010	864.620
változó kamatozású	1.219.815	34.711	--	--	11.992	--	--	--	--	--	--	--	1.231.807	34.711	1.266.518
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	31	--	31	--	31
Kibocsátott értékpapírok	12.840	207	27.521	346	642	1.253	--	258	41.758	--	37	--	82.798	2.064	84.862
fix kamatozású	770	207	1.311	346	642	1.253	--	238	41.738	--	--	--	44.481	2.064	46.545
változó kamatozású	12.070	--	26.210	--	--	--	--	--	--	--	--	--	38.280	--	38.280
nem kamatozó	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	37	--	37	--	37
Egyéb kötelezettségek között szereplő derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték-korrekciója	22.398	110.834	13.951	18.027	68.920	32.188	9.407	1.842	52.546	--	--	--	167.222	162.891	330.113
fix kamatozású	21.330	110.834	13.951	18.027	68.920	32.188	9.407	1.842	52.546	--	--	--	166.174	162.891	329.065
változó kamatozású	1.048	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1.048	--	1.048
Alarendelt kölcsönök	--	--	--	--	5.000	10.511	--	--	--	--	--	--	5.000	10.511	15.511
változó kamatozású	--	--	--	--	5.000	10.511	--	--	--	--	--	--	5.000	10.511	15.511

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉV AUDITÁLT
KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

33. SZ. JEGYZET: EGY TÖRZSRÉSZVÉNYRE JUTÓ NYERESÉG (EPS)

Az egy törzsrészvényre jutó konszolidált nyereség a törzsrészvényeseknek, az adott időszakra felosztható konszolidált adózott eredmény és a törzsrészvények időszak alatti súlyozott számtani átlagának hányadosaként kerül kiszámításra.

	2003	2002
Konszolidált adózott eredmény (millió forintban)	83.336	59.231
A törzsrészvények súlyozott számtani átlaga az év folyamán a konszolidált alap EPS számításához (db)	<u>260.408.048</u>	<u>258.901.972</u>
Egy törzsrészvényre jutó konszolidált alap nyereség (Ft-ban)	<u>320</u>	<u>229</u>
A törzsrészvények súlyozott számtani átlaga az év folyamán a konszolidált hígított EPS számításához (db)	<u>261.463.569</u>	<u>259.550.274</u>
Egy törzsrészvényre jutó konszolidált hígított nyereség (Ft-ban)	<u>319</u>	<u>228</u>

A törzsrészvények súlyozott számtani átlaga nem tartalmazza a Csoport tulajdonában levő saját részvények állományát.

A hígított EPS mutató számításához kalkulált súlyozott számtani átlag az OTP Bank Rt. felsővezetésének nyújtott opciós jogok miatt tér el